

ljivo žganje, ki je vir tolikih grdih grehov, ne bo imelo prostora v njegovem domu.

France bo nekoč izvrsten gospodar. Delal bo od zore do mraka, s trdno zavestjo, da si z delom svojih rok služi tudi nebesa.

L. Koželj:

Iz življenja živali.

I.

Tolpa mestnih porednežev je postopala ob reki, ki je tekla skozi mesto. Na prisojnim bregu je ležal bolan pes. Mladi zlikovci so ugledali bolno žival, in ni se jim smilila.

»Ha!« vzklikne najstarejši izmed njih. »Vrzimo mrcino v vodo, da ne bo lenarila na solncu.«

Takoj zgrabita dva ubogo žival, ki se ni branila. Med vriščem in krohotom hudobnih dečkov štrbunkne pes v vodo.

Žival je bila slaba in ni mogla plavati. »Poginil bo v valovih«, se zveselijo zlobneži.

Voda je pa nesla psa mimo ribiške kočice, koder je ždel močni ribičev Sultan. Ko ugleda potapljajočega se tovariša, skoči brž v vodo in ga privleče na breg.

To je ugajalo brezsrčnim dečkom. Iznova pograbijo bolnega psa, pa brž z njim spet v vodo.

In še enkrat skoči Sultan po tovariša. Ko ga pa iztežka privleče na breg, se zakadi renčaje v zlobneže in jih zapodi daleč od brega.

II.

Pri posestniku Ožbi so dobili tri mlade mačice. Stari Ožbe, znan skopuh, ni bil vesel čednih živalic. »Treh ne bom redil; preveč požre ta živad; le eno obdržim pri domu,« je rekel.

Nekega popoldne zanese dve mačici k narastlemu potoku in ju vrže v deročo vodo. Slabejša mačica se ni mogla upirati močnim valovom in je kmalu izginila pod vodo. Druga, močnejša, je pa otepavala na vso moč, da bi se zdržala na vodi. Revica je žalostno mijavkala, kakor da prosi pomoči.

To mijavkanje je pa privabilo psico, ki je imela v bližini mladiče. Mačica se je borila z zadnjimi močmi, da bi je ne požrli valovi.

Brž skoči psica v vodo in prinese mačico na breg. Potem jo pa spravi vso mokro v svoj hlev in jo položi med svoje mladiče. Gojila jo je tako skrbno kakor svoje mlade, in mačica je čvrsta zrastle med psički.

III.

Pes je zvesta in poslušna žival. To je že premnogokrat pokazal, zlasti tudi v tej vojski. Pes spremlja svojega gospodarja tudi v strelski jarek; ne zmeni se za pokanje pušk, ne za grmenje topov. Tudi ne za žvižg krogel in kamenja.

Častnik, ki se je vrnil iz boja na oddih, je pripovedoval to-le: Vzel sem psa s seboj na bojišče. Zvesto me je spremljal povsod in šel z menoj v strelski jarek, pa mi stal v najhujših bojih ob strani.

Po težkih bojih so poslali stotnijo za en čas navzad, da se odpočije in okreпча. Trije tovariši — častniki smo si priredili bivališče v napol razstreljeni koči.

V izbo brez oken in vrat smo nanosili slame za ležišče, v peči pa smo kurili in si kuhali. Ko smo si vse lepo uredili, smo polegli in trdno zaspali.

V tesni izbi poleg nas je bil pa priklenjen pes.

Ponoči se je užgala iz neznanih vzrokov koča. Plamen je prasketal v podstrešju, in že je bila slamnata streha vsa v plamenu.

Pes je opazil pretečo nevarnost, pa je cvilil in se zaganjal proti nam spečim. Toda trudni se nismo zgenili. Nevarnost je postajala večja in večja. Z vso silo se je pes strgal z verige in planil k meni,

glasno cvileč. Predramil sem se in videl, da je ves strop že v plamenu. Brž zbudim tovariša, in vsi trije zbežimo preplašeni v pòlsnu iz hiše. Komaj prihitimo pod milo nebo, se že udre strop.

Zvesti pes nam je rešil življenje.

IV.

Sosedov Tinko je našel na vrtu pod jablano še negodnega liščka. Padel je revček iz gnezdeca. Po-bral ga je skrbno in zanesel v ptičnico, kjer je gojil že kanarčka in starega liščka. Uboga mlada stvarca je bila lačna in ko je zagledala liščka, svojega so-rodnika, je brž milo začivkala. A stari lišček se ni zmenil zanjo.

Kanarček je pa urno skočil k posodici za hrano, pa jo nabral v kljun in nesel mladiču.

Toda ta se je neznanca zbal in se je še tesneje stisnil v kot.

Ali glad je mučil revčka le huje, in še bolj tožno je prosil. Stari lišček se pa še vedno ni zmenil zanj.

Kanarčku je bilo slednjič hudo. Zagnal se je v starega liščka, pa ga kljuval tako dolgo, da se je ta vendar le zdramil in začel pitati mladega revčka.

Mali lišček je postajal od dne do dne močnejši in se je naposled hranil sam v veliko veselje dečkovo, ki je zelo ljubil ptičke.

V.

V pozni pomladi je nastalo hudo deževje. Nalivi so prisilili živalce, da so si iskale zavetja. Polž-slinar je prišel do ulnjaka, da bi tu prevedril. Zlezal je v panj, da bi bil še bolj na varnem. Iztežka se je prerinil skozi odprtino in je vdrl v čisto in snažno stanovanje pridnih čebelic.

Čebelice so bile zbrane doma, ker za pašo ni bilo ugodno vreme. Ko ugledajo pri vhodu slinarja, zbeže vse prestrašene pred njim. Brž se posvetujejo, kaj jim je storiti.

Polž se pa ni menil zanje in je lezel do srede. Za seboj je pa puščal grdo slinasto sled. Zvedavo je gledal okoli sebe.

Čebelice so se bile v tem že posvetovale in so se pripravile na boj. Cel roj delavk je čakal le na povelje. Ko so pa uzrle umazano polževo sled, so bile še bolj ogorčene, da jim je tako pogrđil njihovo stanovanje.

Tedaj završi po vsem panju. Trop čebelic ob-
suje polža od vseh strani. Neusmiljeno ga pikajo. Polž se zvija bolečin in otepa, a se ne more ubraniti. Premnogi piki ga umore.

Čebelice so se zveselile, ko so premagale veli-
kana. Sama kraljica je prišla pogledat mrtvega polža in je pohvalila hrabre bojevnice.

Ali nastala je nova skrb, kako odstraniti veli-
kega polža. Pretežak je bil, a čebelice prešibke, da bi ga izrinile iz panja. Zato so ga kar zavoščile, da je počival kakor v grobnici.

Jeseni je pa našel čebelar zavoščenega polža in ga je vrgel iz panja.

Sokolov:

Pomladi naproti!

Dajte konjička mi vranca,
dajte mi štirikolesni
zlati voziček, da brž bom
peljal nasproti se vesni!

Dajte mi kitico cvetja,
vrancu pripel ga bom v grivo,
potlej - juhejsa! - kot blisk bom
zdrčal čez trato in njivo!

Ondi, tam v daljni poljani
bom se z vozičkom ustavil:
tamkaj bo vesna prisedla,
tamkaj bom pomlad objavil.

